DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI CEVAPLI

12. Sınıf · Coğrafya · 6. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Türkiye Ekonomisinde Hizmet Sektörü ve Gelecekte Şehir-Ekonomi

Türkiye ekonomisinde hizmet sektörünün (ulaşım, ticaret, turizm, finans, eğitim, sağlık) GSYH ve istihdam içindeki payını analiz eder. · Gelecekte şehirleşme ve ekonomi alanlarında yaşanacak dönüşümleri (akıllı şehirler, Endüstri 4.0, dikey tarım) değerlendirir. · Sürdürülebilir şehir modelleri ile Cittaslow (Sakin Şehir) kavramını Türkiye'den örneklerle açıklar.

HATIRLAYALIM

- Günümüzde Türkiye'de GSYH ve istihdam içinde sektörel sıralama Hizmet (~%60+) > Sanayi (~%28) > Tarım (~%7) şeklindedir.
- Tarımın GSYH içindeki oransal payı azalsa da modern yöntemler sayesinde tarımsal üretim miktarı Cumhuriyet'ten günümüze katlanarak artmıştır.
- Türkiye'nin ilk Cittaslow (Sakin Şehir) unvanlı yerleşmesi 2009 yılında ağa katılan İzmir-Seferihisar ilçesidir.

1 EŞLEŞTİRME

Şehir ve ekonomiyle ilgili modern kavramları açıklamalarıyla eşleştiriniz.

Hizmet Sektörü	Akıllı Şehir	Dikey Tarım	Cittaslow
Üçüncül faaliyetler	IoT ve dijital ağ	Katlı hidroponik sera	Sakin şehir ağı

d 1. Hizmet Sektörü
b 2. Akıllı Şehir
a 3. Dikey Tarım
c 4. Cittaslow

a) Çok katlı binalarda topraksız (hidroponik) yapılan modern tarım
b) IoT sensörleri ve dijital ağlarla enerji ve trafiği yöneten kent
c) Yerel mimarisini ve doğasını koruyan nüfusu 50 bin altı sakin şehir
d) Ulaşım, ticaret, turizm, finans, eğitim ve sağlık faaliyetleri

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

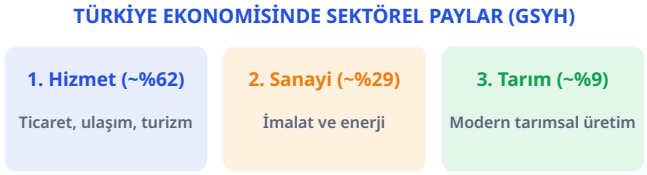
Hizmet sektörü ve geleceğin ekonomisiyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

Turizm Geliri	Sanayi Kolu	Dikey Tarım	Seferihisar
Cari açığı kapatır	İkincil faaliyettir	%95 su tasarrufu	İlk sakin şehrimiz

	D	Y
Turizm sektörü sağladığı döviz girdisiyle dış ticaret açığının kapatılmasında önemli rol oynar.	☑	☐
Otomotiv ve demir-çelik fabrikaları üçüncül ekonomik faaliyet (hizmet) grubunda yer alır.	☐	☑
Dikey tarım uygulamaları geleneksel tarıma göre %90-95 oranında su tasarrufu sağlar.	☑	☐
Türkiye'nin Cittaslow ağına katılan ilk sakin şehri İzmir'in Seferihisar ilçesidir.	☑	☐

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki verilere göre günümüzde Türkiye'nin GSYH ve istihdamında payı en fazla olandan en aza doğru sektörel sıralama hangisidir?

A) Hizmet > Sanayi > Tarım
B) Sanayi > Hizmet > Tarım
C) Tarım > Sanayi > Hizmet
D) Hizmet > Tarım > Sanayi

4 KISA CEVAP

Cumhuriyet'ten günümüze Türkiye'de tarımın GSYH içindeki oransal payının azalması tarımsal üretim miktarının düştüğünü gösterir mi?

TARIMIN ORANSAL PAYI AZALIRKEN ÜRETİM MİKTARI ARTAR!

1923: Tarım Payı %43 --> Günümüz: Tarım Payı ~%7-9 (Oransal azalma)

Sulama, makineleşme ve tohum ıslahıyla tarımsal üretim miktarı katlanmıştır.

Hayır göstermez; sanayi ve hizmet çok hızlı büyüdüğü.

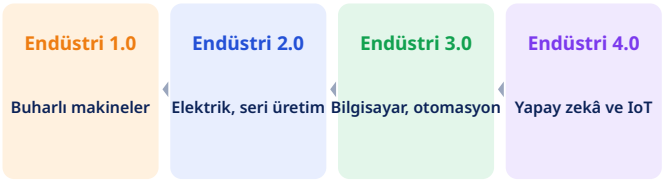
5 TABLOYU TAMAMLA

Hizmet sektörü alt kollarını ve geleceğin üretim modellerini Türkiye ekonomisindeki işlevlerine göre tamamlayınız.

Alan / Model	Temel Özellik	Ekonomik ve Kentsel Katkısı
Ulaşım ve Lojistik	Boğazlar, YHT, otoyol ve limanlar	Kıtalar arası transit ticaret üssü olma
Turizm Sektörü	Bacası tütmeyen sanayi	Döviz girdisiyle cari açığı azaltma
Endüstri 4.0	Yapay zekâ ve karanlık fabrikalar	Otonom robotlarla 7-24 verimli üretim
Dikey Tarım	Çok katlı hidroponik seralar	İklimden bağımsız ve az suyla kent içi gıda

6 SIRALAMA

Görseldeki Sanayi Devrimi aşamalarını (Endüstri 1.0'dan 4.0'a) tarihsel gelişim sırasına diziniz.

[2] Endüstri 2.0: Elektrik enerjisi ve montaj hattıyla seri üretime geçiş

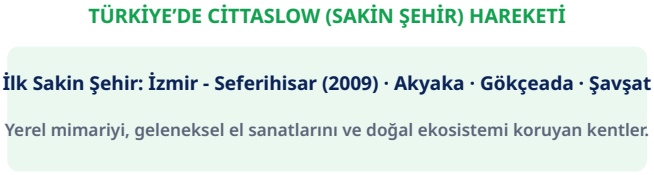
[1] Endüstri 1.0: Buhar gücü ve mekanik dokuma tezgâhlarının kullanımı

[3] Endüstri 3.0: Bilgisayar, elektronik ve otomasyon sistemlerinin kullanımı

[4] Endüstri 4.0: Yapay zekâ, IoT ve otonom robotlarla karanlık fabrikalar

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Cittaslow (Sakin Şehir) ağına 2009 yılında katılarak Türkiye'nin ilk sakin şehri unvanını alan ilçemiz hangisidir?

(A) İzmir - Seferihisar
(B) Muğla - Akyaka
(C) Çanakkale - Gökçeada
(D) Artvin - Şavşat

8 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Türkiye'de hizmet sektörü ve kentleşmeyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkiye'de çalışan nüfusun en büyük kısmı tarım sektöründeydi.	☑	☐
Bölgeler arası iklim çeşitliliği Türkiye'de iç ticaret hacmini olumsuz etkiler.	☐	☑
Akıllı şehirlerde yenilenebilir enerji ve sıfır atık uygulamalarıyla karbon ayak izi azaltılır.	☑	☐
Endüstri 4.0 ile birlikte yapay zekâ ve siber güvenlik uzmanlığı gibi mesleklerin önemi artmaktadır.	☑	☐

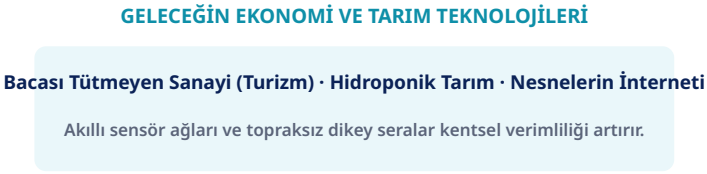
9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Şehir merkezlerindeki çok katlı binalarda uygulanan 'dikey tarım' yönteminin geleneksel tarıma göre sağladığı iki temel avantajı yazınız.

İklim koşullarından etkilenmeden yıl boyu yüksek verim.

10 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız.

ekstansif · sanayi · hidroponik · Nesnelerin

1. Ülkeye yüksek döviz girdisi sağlayan turizm sektörüne bacası tütmeyen ___sanayi___ denir.
2. Dikey tarımda toprak yerine mineralce zengin su çözeltisi kullanılmasına ___hidroponik___ yöntem denir.
3. Cihaz ve sensörlerin internet üzerinden veri alışverişi yapmasına ___Nesnelerin___ İnterneti (IoT) denir.

11 EŞLEŞTİRME

Ekonomik faaliyet kollarını ve teknoloji kavramlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

[d] 1. Karanlık Fabrika
[a] 2. İç Ticaret
[c] 3. Sağlık Turizmi
[b] 4. Büyük Veri (Big Data)

a) Bölgeler arası iklim ve ürün farklılığıyla canlanan ülke içi alım satım
b) Dijital ekonomide analiz edilerek anlamlandırılan devasa veri yığını
c) Termal kaynaklar ve modern hastaneler için yapılan ziyaretler
d) İnsan gücüne ve aydınlatmaya gerek duymayan otonom üretim tesisi

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları yazarak anahtar kelimeyi bulunuz.

Topraksız dikey tarımda mineralce zengin su çözeltisi kullanan yöntem (10 harf) — H İ D R O P O N İ K

Bir ülkede çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı, iş imkânı (8 harf) — İ S T İ H D A M

Üretimin her aşamasında sıfır hata ve yüksek verim hedefleyen teknoloji çağı, Endüstri 4.0'da ___ (6 harf) — Z İ N C İ R

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

HİZ